

Алматы қаласы
Қоғамдық денсаулық басқармасының
ШЖҚ «Қалалық патологоанатомиялық бюро» КМК
Бақылау кеңесінің
2024 жылғы «08» қазанындағы
ШЕШІМІМЕН
БЕКІТІЛДІ
(№ 6 хаттама)

Алматы қаласы Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасының
ШЖҚ «Қалалық патологоанатомиялық бюро» КМК
сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. Қалалық патологоанатомиялық бюро (әрі қарай — Бюро) сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты Қазақстан Республикасының қолданыстағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына және Бюроның ішкі құжаттарына сәйкес әзірледі. Бұл саясат Бюроның ішкі құжаты болып табылады және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы ішкі бақылауды ұйымдастырудың негізгі принциптері мен талаптарын реттейді, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және онымен күресу жөніндегі басқарушылық және ұйымдастырушылық негіздерді айқындайды.

2. Бұл саясатта мынадай мәселелер қарастырылады:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы мақсаттар мен міндеттер;

2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі принциптері;

3) Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптары және оны орындауға міндеттемелер;

4) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі кешенді шаралар;

5) осы саясатты сақтау жөніндегі жауапкершілік.

3. Осы саясаттың негізгі мақсаты - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының алдын алу, зерттеу, шектеу және жоюға бағытталған шаралар жүйесін әзірлеу және енгізу, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру және Бюро қызметкерлерінің мінез-құлық стандарттарын жоғарылату.

2. ҚОЛДАНУ САЛАСЫ

1. Осы Саясатпен танысу, оны орындау және мүлтіксіз сақтау Бюроның барлық қызметкерлері үшін міндетті болып табылады.

2. Осы Саясат Бюроның <https://almaty-rab.kz> веб-сайтында орналастырылады.

3. ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

1. Осы Саясатта келесі терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) **Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасы** – Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңы және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша басқа нормативтік-құқықтық актілер;

2) **Қызығушылықтар қақтығысы** – мемлекеттік қызметте жауапты лауазымдарды атқаратын, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті, оларға теңестірілген лауазымды тұлғалардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, мұндай қайшылық олардың лауазымдық міндеттерін тиісінше орындамауға немесе орындамауға әкелуі мүмкін;

3) **Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық** – сыбайлас жемқорлық белгілері бар заңсыз кінәлі әрекет (әрекет немесе әрекетсіздік), ол үшін заңмен әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілік белгіленген;

4) **Сыбайлас жемқорлық тәуекелі** – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың пайда болу мүмкіндігі;

5) **Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар** – Бюроның сыбайлас

жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шеңберіндегі қызметі, оның ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу және олардың салдарын жою;

б) **Сыбайлас жемқорлықты алдын алу** – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерттеу, анықтау, шектеу және жою бойынша субъектілердің қызметі, превентивті шаралар жүйесін әзірлеу және енгізу арқылы жүзеге асырылады.

4. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛДЫҢ МАҚСАТЫ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕРІ

1. Бюроның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылының мақсаты – лауазымды тұлғаларды және оларға теңестірілген тұлғаларды сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне тарту тәуекелін минимизациялау.

2. Аталған мақсатқа жету үшін осы Саясат келесі міндеттерді шешуді қарастырады:

1) кез келген сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділік ұстанымын қалыптастыру;

2) қолданылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың негізгі талаптарын жинақтау және түсіндіру;

3) Бюроның лауазымды тұлғалары мен оларға теңестірілген тұлғаларға Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, осы Саясаттың принциптерін және талаптарын білу және сақтау міндетін белгілеу, сондай-ақ сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және болдырмау үшін тиісті процедураларды жүргізу;

4) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жасауға бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды әзірлеу және енгізу, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының салдарын минимизациялау және (немесе) жою.

5. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ПРИНЦИПТЕРІ

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі принциптері мыналар болып табылады:

1) сыбайлас жемқорлықтың кез келген көрінісіне нөлдік төзімділік — Бюро өз қызметінде сыбайлас жемқорлықтың барлық түрлері мен көріністеріне толық бас тартуды ұстанады. Сыбайлас жемқорлықтың кез келген көрінісіне нөлдік төзімділік принципі Бюроның лауазымды тұлғалары мен оларға теңестірілген тұлғаларының, мекеме атынан әрекет ете отырып, тікелей немесе жанама түрде, жеке немесе делдал арқылы сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қатысуына қатаң тыйым салуды білдіреді;

2) жазаның болмауы — Бюро қызметкерлерінің өздерінің лауазымдық міндеттерін орындау кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасаған жағдайда жазадан жалтармау принципін жариялайды, бұл жазаны қызметкердің

лауазымына, жұмыс өтіліне және басқа да жағдайларға қарамастан қолдануды білдіреді;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы процедуралардың тиімділігі — Бюро процедураларды мүмкіндігінше ашық, түсінікті және орындалуы оңай етіп жасауды ұмтылады, бұл олардың жүзеге асырылуын және маңызды нәтижелер алуды қамтамасыз етеді;

4) өзара іс-қимыл және координация — Бюро мемлекеттік органдармен сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет саласында өзара іс-қимылды және ынтымақтастықты қамтамасыз етеді, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл процесінде іс-қимылдардың үйлестіруін қамтамасыз етеді.

6. Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптары және оның орындалуына қойылатын міндеттемелер

1. Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес, жауапкершілікке тартылатын сыбайлас жемқорлық қылмыстары/құқық бұзушылықтары мыналар болып табылады (бірақ мұнымен шектелмейді):

1) лауазымды тұлға немесе оған теңестірілген тұлға тарапынан сеніп тапсырылған бөтен мүлікті иемдену немесе ұрлау, егер бұл әрекеттер оның лауазымдық жағдайын пайдаланумен байланысты болса;

2) қылмыстық жолмен алынған ақшаны және (немесе) басқа мүлікті заңдастыру (жуу), егер бұл әрекет лауазымдық жағдайын пайдаланумен жасалса;

3) лауазымдық өкілеттіктерін теріс пайдалану, билікті немесе лауазымдық өкілеттіктерін асыра пайдалану;

4) заңсыз кәсіпкерлік қызметке қатысу;

5) пара алу, пара беру, парақорлықта делдал болу;

6) қызметтік жалғандық;

7) қызметте әрекетсіздік;

8) билікті теріс пайдалану, билікті асыра пайдалану немесе биліктегі әрекетсіздік;

9) абайсыздық;

10) заңсыз материалдық сыйақы ұсыну физикалық және заңды тұлғалар тарапынан;

11) лауазымды тұлға немесе оған теңестірілген тұлға тарапынан заңсыз материалдық сыйақы алу;

12) сыбайлас жемқорлық қылмысын жасаған тұлғаларды жұмысқа алу.

2. Бюро, оның лауазымды тұлғалары және оларға теңестірілген тұлғалары сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың нормаларын, сондай-ақ осы Саясаттың принциптері мен талаптарын сақтауға міндетті. Осы Саясатты жүзеге асыру барысында Бюро оның лауазымды тұлғалары мен оларға теңестірілген тұлғаларына тікелей немесе жанама түрде, жеке немесе үшінші тұлғалар арқылы сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қатысуға тыйым салынатынын негізге алады, яғни:

1) пара ұсыну, уәде беру немесе пара беру, яғни қандай да бір тұлғаны өзінің лауазымдық міндеттерін тиісті түрде орындамауға итермелеу үшін кез келген қаржылық немесе басқа да артықшылықты ұсыну немесе уәде беру;

2) пара талап ету, қабылдауға келіспеу немесе пара алу, яғни лауазымдық міндеттерін тиісінше орындамау үшін кез келген қаржылық немесе басқа да артықшылықты/пайданы алу немесе қабылдауға келісу;

3) қолданылатын заңнамамен көзделгендерден басқа, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті тұлғаларға және оларға теңестірілген тұлғаларға рәсімдерді жылдамдату немесе оңайлату үшін төлемдер ұсыну, уәде беру немесе төлемдер жасау, сыйлықтар тарту;

4) үшінші тұлғаларға төлемдер ұсыну, уәде беру немесе төлемдер жасау, егер төлемдер рәсімдерді жылдамдату немесе оңайлату үшін пайдаланылуы мүмкін деп күдіктенілсе;

5) жеке пайда алу үшін Бюро-да жұмысқа орналасуды (оның ішінде уақытша жұмысқа) ұсыну, уәде беру немесе ұсыну;

6) үшінші тұлғалардан жоғары немесе жалған төлемдер қабылдауға жәрдемдесу немесе қабылдау;

7) Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына және Бюро-ның ішкі құжаттарына қайшы келетін сыйлықтар немесе қонақжайлық белгілерін сыйлау немесе алу.

3. Лауазымды тұлғалар және оларға теңестірілген тұлғалар өздерінің кәсіби қызметінде келесі мінез-құлық нормаларын қатаң сақтауы тиіс:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасы мен осы Саясаттың талаптарын орындау;

2) іскерлік қатынастарда адал және әділ болу, лауазымдық міндеттерін атқаруда кез келген адал емес тәсілдерден бас тарту;

3) Бюро-ны беделсіз етуге себеп болатын әрекеттер жасауға жол бермеу;

4) өздерінің жеке мақсаттарында Бюро-ның қызметтік жағдайын, құпия ақпаратты, материалдық және материалдық емес активтерін пайдаланбау;

5) заңсыз әрекеттерді жасауға немесе олардың заңдылығы мен этикасына күмән туғызатын әрекеттерге жол бермеу;

6) жоғары құқықтық сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтау және әріптестерінен оны сақтауын талап ету;

7) кәсіпкерлік қызметпен немесе пайда табумен байланысты басқа да әрекеттерге көмектеспеу;

8) басқа қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауға итермелемеу және мұндай әрекеттерді қолдамау;

9) мүдделер қақтығысы болған жағдайда лауазымдық міндеттерді орындамау.

Мынадай күмәндар туындаған жағдайда немесе басқа кез келген мінез-құлық нормаларына қатысты лауазымды тұлғалар мен оларға теңестірілген тұлғалар Бюро-ның жоғары тұрған басшылығына жүгінуге құқылы.

7. Қызығушылықтар қақтығысын болдырмау және шешу

1. Қызығушылықтар қақтығысын басқару — сыбайлас жемқорлыққа қарсы маңызды механизмдердің бірі болып табылады. Бюро қызығушылықтар қақтығысы тәуекелдерін болдырмауға және оларды реттеуге үлкен мән береді.

2. Бюроның лауазымды және оған теңестірілген тұлғалары өз қызметтік міндеттерін орындау кезінде ұйымның мүдделерін басшылыққа алып, жеке мүдделері Бюроның мүдделеріне қайшы келетін жағдайлардан немесе

жағдайлардан аулақ болуға міндетті. Қызығушылықтар қақтығысы туындаған жағдайда (немесе оның туындау мүмкіндігі) лауазымды және оған теңестірілген тұлғалар бұл ақпаратты жазбаша түрде тікелей басшысына немесе Бюроның жоғары тұрған басшылығына хабарлауға міндетті.

8. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау және бағалау

1. Бюро сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалауды жүргізеді және оларды азайту шараларын ішкі құжаттарға сәйкес әзірлейді.

2. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау және бағалау сыбайлас жемқорлық мониторингінің және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдаудың негізінде жүзеге асырылады.

9. Антикоррупциялық стандарттарды әзірлеу және антикоррупциялық мәдениетті қалыптастыру

1. **Антикоррупциялық стандарттар** – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға бағытталған ұсыныстар жүйесі.

2. Антикоррупциялық стандарттың міндеттері:

1) Бюро қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлқын қалыптастыру;

2) Сыбайлас жемқорлық көріністерін уақытында анықтау және олардың теріс әсерлерін болдырмау;

3) Антикоррупциялық мәдениетті қалыптастыру;

4) Антикоррупциялық білім беру.

3. **Антикоррупциялық мәдениетті қалыптастыру** – Бюроның сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік құндылықтарын сақтау және нығайту жөніндегі қызметі.

Антикоррупциялық мәдениетті қалыптастыру – әрбір қызметкердің міндеті және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген түсіндіру жұмыстары мен басқа да шаралар арқылы жүзеге асырылады.

4. **Антикоррупциялық білім беру** – тұлғаның сыбайлас жемқорлыққа қарсы белсенді азаматтық ұстанымын қалыптастыру мақсатында моральдық, интеллектуалдық және мәдени дамуына бағытталған үздіксіз тәрбие және оқыту процесі.

10. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары туралы хабарлау

5. Егер Бюро қызметінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылығының белгілері анықталса, бұл туралы дереу жоғары басшылыққа және комплаенс-офицерге хабарлау қажет.

11. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын қызметтік тексеру

6. Бюроға сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары туралы барлық хабарламалар бойынша кадрлар бөлімінің қызметкерлері тиісті мерзімде тексеру немесе қызметтік тергеу жүргізеді.

7. Егер қызметтік тергеу нәтижесінде сыбайлас жемқорлық фактісі анықталса, тергеудің аяқталуы сыбайлас жемқорлықтың кез келген көрінісіне нөлдік төзімділік қағидаты негізінде түзету шараларын қабылдауды, еңбек шартын бұзуды және материалдарды тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға жіберуді білдіреді.

12. Өзара ынтымақтастық

8. Бюро сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында мемлекеттік органдармен, ұйымдармен және үшінші тұлғалармен өзара ынтымақтастықты өзара тиімділік қағидаты негізінде жүзеге асырады, оның мақсаты:

- 1) сыбайлас жемқорлық белгілері бар құқық бұзушылықтар туралы ақпарат беру;
- 2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама мәселелері бойынша уәкілетті мемлекеттік органдар мен ұйымдардың сұраулары бойынша түсініктемелер беру / жиналыстарға (кездесулерге) қатысу.

13. Жауапкершілік

9. Бюроның лауазымды және оларға теңестірілген тұлғалары Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін жауапты болады.

10. Осы Саясат талаптарын орындауға жауапкершілік лауазымды және оларға теңестірілген тұлғаларға, компаенс-офицерге, кадрлар бөліміне өз құзыреті шегінде жүктеледі.

Таныстыру парағы

**ШЖҚ «Қалалық патологоанатомиялық
бюро» КМК сыбайлас жемқорлыққа
қарсы саясатына"**

ҚҰПТАУ

тиісті ұяшықтарды белгілеңіздер

- ☐ Мен ШЖҚ «Қалалық патологиялық-анатомиялық бюро» КМК жемқорлыққа қарсы саясатын зерттеп, түсінгенімді растаймын.
- ☐ Мен жемқорлыққа қарсы стандарттар мен шектеулерді қатаң сақтауға және ШЖҚ «Қалалық патологоанатомиялық бюро» КМК жемқорлыққа қарсы саясатының талаптарына сәйкес әрекет етуге міндеттенемін.
- ☐ Мен жылына бір рет еңбек және/немесе лауазымдық міндеттерімді орындау кезеңінде жемқорлыққа қарсы саясат талаптарын зерттеп, түсінгенімді және оларды сақтауға міндеттенгенімді растаймын.
- ☐ Мен ШЖҚ «Қалалық патологиялық-анатомиялық бюро» КМК жемқорлыққа қарсы саясатын бұзған жағдайда Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тәртіптік, азаматтық-құқықтық, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілікке тартылатынымды, соның ішінде лауазымнан босатылуым мүмкін екенін хабардармын.
- ☐ Мен мүдделер қақтығысының туындауын болдырмау және алдын алу шараларын қабылдауға міндеттенемін және мүдделер қақтығысы туындаған немесе оның туындау мүмкіндігі туралы жұмыс берушіге дереу хабарлауға міндеттенемін.

Таныстырылды

А.Ж.Т.

Қолы _____

Күні _____